

LOVING COUNTRY ASSOCIATION
1997

WILMINGTON, DE 19801-0003

सत्यमेव जयते

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

बुलडाणा जिल्हा

२००६—२००७

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई.

फक्त कार्यालयीन उपयोगकरीता

जिल्हा सामाजिक
व
आर्थिक समालोचन
2006-2007

जिल्हा :- बुलडाणा

अर्थ व सांखिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, नियोजन विभाग, मुंबई.

वसंत पोरेंड्रीवार
भा.प्र.से.
जिल्हाधिकारी

संदेश

जिल्हाधिकारी कायालय, बुलडाणा.

दिनांक :- १५-०३-२००८

बुलडाणा जिल्ह्याच्या नियोजनाला, विकास कामासाठी व भविष्यातील विकासाचे अंदाज करण्यासाठी उपयोगी असणारी सांख्यिकी माहिती गोळा करून “जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2006-2007” प्रकाशन पूर्ण करण्यात आलेले आहे.

जिल्ह्यातील केंद्र पुरस्कृत योजना, राज्य शासनाच्या योजना, जिल्हा परिषदेकडील योजना, दिशेष घटक योजना, आदिवासी उप योजना इ.राबविण्यासाठी या पुस्तिकेतील आकडेवारी ही अत्यंत उपयोगी पडेल अशी माझी खात्री आहे.

माझी अशी खात्री आहे की या अत्यंत परीश्रम पुर्वक तयार केलेल्या प्रकाशनामुळे जिल्ह्यातील सर्व अंशिका-यांना याचा संदर्भ घेऊन उपयोग होईल. शिवाय नियोजनाचे दृष्टीने भविष्य कालीन धोरणे आखतांना हे प्रकाशन मार्गदर्शक ठरु शकेल.

या प्रयत्नांची मी प्रशंसा करतो.

(वसंत पोरेंड्रीवार)
जिल्हाधिकारी, बुलडाणा.

॥ प्रास्ताविक ॥

बुलडाणा जिल्ह्याच्या नियोजनाला, विकास कामासाठी व भविष्यातील विकासाचे अंदाज करण्यासौठी उपयोगी असणारी सांख्यिकीय आकडेवारी गोळा करून “जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2006-2007 चे” प्रकाशन पुर्ण करण्यात आलेले आहे.

जिल्ह्यातील केंद्र पुरस्कृत योजना, राज्य शासनाच्या योजना, जिल्हा परिषदे कडील योजना, विशेष घटक योजना, आदिवासी उपयोजना इत्यादी शब्दविषयासाठी या पुस्तिकेतील आकडेवारी ही अत्यंत उपयोगी पडेल अशी माझी खात्री आहे.

सदरील पुस्तिका मा.द.रा.भोसले, संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई व मा.सहसंचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, अमरावती यांच्या मार्गदर्शना नुसार अल्पावधीत पुर्ण करण्यात आली.

सर्व अधिका-यांनी त्याच्या खात्यांची आकडेवारी वक्तव्यातीर दिल्यामुळे प्रकाशन पुर्ण करता आले. त्या बद्यल मी अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, त्रफे सर्वांचा ऋणी आहे.

बुलडाणा.

एन.टी.ठाकरे.

दिनांक :- 15 मार्च, 2008

प्र.जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी.

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, बुलडाणा.

अनुक्रमणिका

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन - 2006-07

जिल्हा -बुलडाणा

तप्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
भाग-1 समालोचन		
	बुलडाणा जिल्ह्याचा समग्र आढावा	1
	दृष्टिकोंपात बुलडाणा जिल्हा	15
	रस्ते आणि तालुका सीमा दर्शविणारा बुलडाणा जिल्ह्याचा नकाशा	22
	निवडक आलेख	23
भाग-2 सांख्यिकीय तप्ते		
1. निवडक निर्देशक		
1.1	निवडक निर्देशक (1960-2007)	1
2. लोकसंख्याविषयक आकडेवारी		
2.1	लोकसंख्याविषयक निवडक आकडेवारी	6
2.2	लोकसंख्या आणि वृक्षद्वारा	10
2.3	शहरांची वर्गवारी आणि त्यांची लोकसंख्या	11
2.4	मुख्य व सीमातिक काम करणा-याचे उद्योगांटीनहाय वर्गीकरण	12
2.5	थर्म व वयोगटानुसार लोकसंख्या	13
2.6	दारिद्र्य रेषेक्षालील ग्रामीण कुटुंबे	14
3. जिल्हा उत्पन्न अंदाज		
3.1	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - चालू किंमतीनुसार	15
3.2	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - स्थिर किंमतीनुसार	16
4. किंमतीविषयक आकडेवारी		
4.1	निवडक कृषिमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	17
4.2	जिल्हा मुऱ्यालाईतील महत्त्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती	19
4.3	ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक	25
4.4	किंमतीचे महत्त्वाचे निर्देशांक	26
5. जमीन महसूल, स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न/ खर्च, बँकिंग, विमा आणि अल्पबद्धतविषयक आकडेवारी		
5.1	गोळा केलेला जमीन महसूल	27
5.2	स्थानिक इवराज्य संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	28
5.3	बँक कार्यालये, बँगाकृत बँकाची संख्या, ठेवी व कर्जे	29
5.4	अल्पबद्धत कार्यक्रमाची प्रगती	30
5.5	आशुर्विमाविषयक आकडेवारी	31

अनुक्रमांक

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन - 2006-07

जिल्हा - बुलडाणा

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
6. कृषि व पदुम विषयक आकडेवारी		
6.1	जमिनीचा वापर	32
6.2	निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र	33
6.3	मुऱ्य यिकाचे दरहेकटरी अद्याजित डत्यादन	47
6.4	निवडक कैंद्रातील पर्जन्य डिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य	48
6.5	विविध साधनाखालील आौलिताचे क्षेत्र	49
6.6	निरनिराळ्या पिकांखालील आौलिताचे क्षेत्र सिंचन विहीरी	51
6.8	कूपनलिका, हातपंप व विढुत पंप	63
6.9	लघुपाटवंधा-यांची कामे	64
6.10	मोठे व मध्यम पाटवंधारे प्रकल्प	65
6.11	दहीती धारणेचा प्रकार आणि क्षेत्रफल गटानुसार वर्गीकरण	68
6.12	कृषि अवजारे	72
6.13	पशुधन	73
6.14	पशुवैद्यकीय संस्था	74
6.15	मान्यताप्राप्त पशुधनावरूपे आणि त्यात कृतल केलेल्या पशुंची संख्या	81
6.16	दनक्षेत्र	83
6.17	मुऱ्य व गोण घन डत्यादने	84
6.18	भूजल मत्स्यव्यवसाय	85
6.19	दुग्ध विकास सहकारी संस्था	86
7. सहकार क्षेत्र		
7.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	88
7.2	सहकारी संस्थांची विज्ञीय स्थिती	89
7.3	सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गप्रमाणे संख्या	90
7.4	राज्य/जिल्हा कार्यक्षेत्र असलेल्या सहकारी बँकांचे कार्य	91
7.5	सहकारी संस्थांचे कार्य	92
7.6	विगरकृषि सहकारी पत संस्थांचे कार्य	95
7.7	जिल्हा आणि प्राथमिक पाणी संस्थांचे कार्य	96
7.8	मियांत्रित वाजापेतातील कृषि भागांची वार्षिक आवृक	99
7.9	परवानाधारक सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	102

अनुक्रमाणिका

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन - 2006-07

जिल्हा - बुलडाणा

तपता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1.	2.	3.
8. दीज आणि परिवहन व दळणदळण		
8.1	विद्युतीवरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या आणि त्यांची लोकसंख्या	103
8.2	विजेचा वापर	103
8.3	प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी	104
8.4	मोटर वाहनांची आणि परवानाधारकांची संख्या	105
8.5	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक	106
8.6	पोस्ट, खाजगी व सार्वजनिक वृश्चकनीची संख्या	107
9. रोजगार व उद्योगाधिक्षयक आकडेवारी		
9.1	कररड्यान्यातील कामगारांची देशिक सरासरी संख्या	108
9.2	रोजगार व स्वयंगोजगार मार्गदर्शन वैद्यातील आकडेवारी	110
9.3	शासकीय व स्वानिक स्वराज्य संस्थांतील कर्मचा-यांची संख्या	111
9.4	निरनिराळ्या उद्योगांतील रोजगार	112
9.5	कृषि व विगर - कृषि उद्योग	113
9.6	प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची आणि नियमित काम करणा-या कामगारांची संख्या	114
9.7	महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व विगरकृषि आस्थापनांची व त्यातील कामगारांची संख्या	115
10. शिक्षण		
10.1	शैक्षणिक संस्थांची संख्या	116
10.2	शैक्षणिक संस्थातील शिक्षकांची संख्या	120
10.3	शैक्षणिक संस्थातील विद्यार्थी संख्या	122
10.4	शैक्षणिक संस्थातील अनुमूलित जातीची विद्यार्थी संख्या	126
10.5	शैक्षणिक संस्थातील अनुगूचित जमातीची विद्यार्थी संख्या	128
10.6	जारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रीडांगण, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक	132
10.7	डयत्तानिहाय विद्यार्थ्यांची संख्या	133
11. सार्वजनिक आरोग्य		
11.1	सार्वजनिक व शासन सहाय्यत वैद्यकीय सुविधांची माहिती	135
11.2	नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या	137
11.3	विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या	139
11.4	माता व बाल संगोष्ठन कायद्यमांतर्गत लस टोचणी	140
11.5	कुटुंब कल्याण कार्यक्रम	141

अनुक्रमणिका
जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन - 2006-07

जिल्हा - बुलडाणा

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1.	2.	3.
12. योजना		
12.1	विविध विकास शार्धांखाली झालेला योजनातंत्र खर्च	142
12.2	रोजगार हमी योजना	144
12.3	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरीले रोजगार व खर्च	145
12.4	पिण्याच्या पाण्याच्या सोबी व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाययोजना	146
12.5	रासायनिक खतांचे वाष्प	148
12.6	साखर कारखाने	149
12.7	वीस कलमी कार्यक्रमाची भौतिक प्रगती	150
12.8	स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ)	151
12.9	स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ)	151
12.10	स्थानिक विकास कार्यक्रम (सञ्चयसभा भद्रस्य)	152
12.11	स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद सदस्य)	152
13. न्याय व प्रशासन		
13.1	पोलीस अधिकारी/ कर्मचारी यांचा संख्या	153
13.2	दिवाणी व फौजदारी न्यायान्वयात निकाळी काढलेली कामे/प्रकरणे	154
14. संकीर्ण		
14.1	चिन्हपट गृहविषयक आकडेवारी	155
14.2	मुद्रणालये आणि त्यांनी प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके	156
14.3	लोकसभा व विधानसभा निवडणुकाबाबतची आकडेवारी	157

* * *